

**Casa Națională de Asigurări Sociale
a Republicii Moldova**

2028, mun. Chișinău, str. Gh. Tudor, 3
tel./fax. 022-735-181 tel. 022-257-825
c/f 1004600030235
IBAN MD84TRPFAH518710A01691AA

**Национальная Касса Социального
Страхования Республики Молдова**

2028, мун Кишинэу, ул. Георге Тудор, 3
тел./факс. 022-735-181 тел. 022-257-825
ф/к 1004600030235
IBAN MD84TRPFAH518710A01691AA

22.IAN. 2019

nr.

Π-03/10-249

La nr.

din

**Particularitățile calculării și achitării
contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii în anul 2019**

I. Prevederi generale

1. Calcularea și achitarea contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii (în continuare - contribuții), se efectuează în conformitate cu prevederile Legii nr.489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale (Monitorul Oficial nr.1-4 din 06.01.2000) și Legii nr. 300/2018 bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2019 (Monitorul Oficial nr. 504-511 din 22.12.2018).

2. Prin Legea nr. 211/2018 pentru modificarea Legii nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale prevederile legale, care au caracter de aplicabilitate permanentă, au fost transferate din Legea bugetului asigurărilor sociale de stat adoptată anual. Astfel, anexele nr. 3, 5 și 6 prezentate în mod general la Legile anuale ale bugetului asigurărilor sociale de stat au fost transferate în Legea nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale, prin care anexa nr. 3 a devenit anexa nr. 1, anexa nr. 6 a devenit anexa nr. 2 și anexa nr. 5 a devenit anexa nr.3.

3. Potrivit modificărilor prenotate, anexele la Legea nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale reglementează:

- Anexa nr. 1 - Categoriile de plătitori și de asigurați, tarifele și termenele de virare a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii.
- Anexa nr. 2 - Lista funcțiilor personalului din aviația civilă ale cărui condiții de muncă se încadrează în condiții speciale.
- Anexa nr. 3 - Tipuri de drepturi și de venituri din care nu se calculează contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii.

4. Particularitățile calculării și achitării contribuțiilor în anul 2019 sunt elaborate în conformitate cu prevederile Legilor menționate și sînt executorii pentru Casa Națională de Asigurări Sociale, structurile teritoriale ale acesteia și plătitorii de contribuții la bugetul asigurărilor sociale de stat.

5. Baza lunară de calcul a contribuției de asigurări sociale datorate de angajatori și baza de calcul a contribuției individuale de asigurări sociale pentru asigurați în cazul persoanelor care realizează venituri din salarii sau asimilate salariilor, o constituie sumele, care se includ în salariile calculate și alte recompense, cu excepția tipurilor de

drepturi și venituri din care nu se calculează contribuții, potrivit prevederilor anexei nr.3 la Legea nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale.

6. Noțiunea de „recompensă” este reglementată în art. 1 al Legii nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale și reprezintă „orice sumă, alta decât salariul, plătită de angajator în folosul persoanelor angajate prin contract individual de muncă, al persoanelor aflate în raporturi de serviciu în bază de act administrativ ori prin alte tipuri de contracte civile în vederea executării de lucrări sau prestării de servicii, inclusiv drepturile în natură reglementate prin acte normative sau contract colectiv de muncă, cu excepția drepturilor și veniturilor din care nu se calculează contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii”.

7. Tipurile de drepturi și de venituri, din care nu se calculează contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii, stabilite în anexa nr. 3 la Legea nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale, au fost completate cu tipurile de drepturi și venituri reglementate în punctele „39) cheltuielile suportate de către angajator pentru acordarea tichetelor de masă în mărimea prevăzută la art. 4 alin. (1) din Legea nr. 166/2017 cu privire la tichetele de masă” și „40) compensațiile bănești anuale acordate personalului didactic din învățământul general public conform modului stabilit de către Guvern”.

8. În anexa prenotată nu se regăsește „ajutorul material, în expresie bănească sau naturală, acordat pe parcursul anului de către angajator angajatului sau fostului angajat la locul de muncă de bază în alte cazuri decât în cele specificate la pct. 1), a cărui mărime nu depășește un salariu mediu lunar pe economie prognozat și aprobat anual de Guvern”. În cazul în care angajatorul acordă pe parcursul anului angajatului sau fostului angajat ajutoare materiale în expresie bănească sau naturală, altele decât cele specificate în pct. 1) din anexa nr. 3 la Legea nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale, din acestea se calculează contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii.

9. În scopul aplicării legislației sistemului public de asigurări sociale și stabilirii tarifului contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii, care urmează să fie aplicat de plătitorii de contribuții la bugetul asigurărilor sociale de stat, în art. 1 din Legea nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale sunt stipulate următoarele noțiuni:

- a) *autoritate / instituție bugetară* – entitate de drept public care, conform actelor de constituire, este finanțată de la bugetele componente ale bugetului public național;
- b) *autoritate / instituție publică la autogestiune* – entitate de drept public care, potrivit actului normativ prin care a fost fondată, desfășoară activitate necomercială (nonprofit) și activează în baza principiilor de autogestiune;
- c) *sector privat* – persoane fizice și juridice de drept privat ce se constituie în baza hotărârii acestora, pe care o dotează potrivit scopului preconizat și care include, dar fără a se limita la acestea, următoarele forme: societate comercială, cooperative, întreprinderi de stat și municipale, organizații necomerciale.

II. Particularitățile pentru categoriile de plătitori specificați la punctele 1.1 – 1.6 din anexa nr. 1 la Legea nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale

10. *În categoria plătitorilor prevăzută la punctul 1.1* se includ angajatorii, persoane juridice sau fizice, asimilate angajatorului, care calculează și virează contribuția datorată de angajator conform tarifului de 23% sau 18% și contribuția individuală de 6% din salariul lunar și din celelalte recompense. Excepție fac categoriile de plătitori și de asigurați prevăzuți la punctele 1.2 - 1.7.

10.1 Angajatorii autorități / instituții bugetare și autorități / instituții publice la autogestiune, cu excepția instituțiilor de învățământ superior și a instituțiilor medico-sanitare calculează și virează contribuții de asigurări sociale datorate de angajatori conform tarifului de 23% la fondul de salarizare și la alte recompense. Conform tarifului de 23% calculează și virează contribuții de asigurări sociale datorate de angajatori instituțiile de învățământ secundar (liceele, gimnaziile) publice, instituțiile de învățământ profesional tehnic postsecundar și postsecundar nonterțiar (colegiile) publice. În conformitate cu prevederile Convenției de la Viena cu privire la relațiile diplomatice din 18 aprilie 1961 și actelor normative naționale, misiunile diplomatice ale Republicii Moldova în alte state și misiunile diplomatice ale statelor străine, funcționând permanent în Republica Moldova reprezintă persoane de drept public și se încadrează în principiile stabilite în noțiunea de autoritate / instituție publică la autogestiune și, respectiv, pentru angajații – cetățeni ai Republicii Moldova sau persoanele care au reședință permanentă în Republica Moldova calculează și virează contribuții de asigurări sociale datorate de angajatori conform tarifului de 23% la fondul de salarizare și la alte recompense.

10.2 Angajatorii sectorului privat, instituțiile de învățământ superior publice și private (universitățile, academiile de studii, institutele, școlile superioare, școlile de înalte studii, etc.) și instituțiile medico – sanitare publice și private calculează și virează contribuții de asigurări sociale datorate de angajatori conform tarifului de 18% la fondul de salarizare și la alte recompense.

11. *În categoria plătitorilor prevăzută la punctul 1.2* se includ angajatorii din aviația civilă – pentru persoanele angajate prin contract individual de muncă ori prin alte contracte în vederea executării de lucrări sau prestării de servicii, care activează în condiții speciale de muncă conform anexei nr.2 „Lista funcțiilor personalului din aviația civilă ale cărui condiții de muncă se încadrează în condiții speciale”, care calculează și virează contribuția datorată de angajator conform tarifului de 33% sau 26% și contribuția individuală de 6% din salariul lunar și din celelalte recompense. Pentru celelalte categorii de angajați, angajatorii prenotați aplică tariful specificat la punctul 1.1.

11.1 Angajatorii autorități / instituții bugetare și autorități / instituții publice la autogestiune calculează și virează contribuții de asigurări sociale datorate de angajatori conform tarifului de 33% la fondul de salarizare și la alte recompense.

11.2 Angajatorii sectorului privat calculează și virează contribuții de asigurări sociale datorate de angajatori conform tarifului de 26% la fondul de salarizare și la alte recompense.

12. *În categoria plătitorilor prevăzută la punctul 1.3* se includ angajatorii, a căror activitate de bază conform Clasificatorului activităților din economia Moldovei, este realizarea de programe – pentru persoanele angajate prin contract individual de muncă ori prin alte contracte în vederea executării de lucrări sau prestării de servicii, care întrunesc condițiile specificate la art.24 alin.(21) din Legea nr.1164/1997 pentru punerea în aplicare a titlurilor I și II ale Codului fiscal, care calculează și virează

contribuția datorată de angajator conform tarifului de 18% la 2 salarii medii lunare pe economie prognozate pentru anul 2019 și contribuția individuală de 6% din salariul lunar și din celelalte recompense. În conformitate cu prevederile Hotărîrii Guvernului nr. 21 din 18.01.2019 privind aprobarea cuantumului salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2019, cuantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2019 este aprobat în mărime de 6 975 lei. Cuantumul lunar al contribuției datorate de angajator pentru aceste persoane constituie suma de 2 511 lei $\{((6\,975 \text{ lei} \times 2) \times 18\%) / 100\} = 2\,511 \text{ lei}$. Pentru celelalte categorii de angajați, angajatorii prenotați aplică tariful specificat la punctul 1.1. Rezidenții parcurilor pentru tehnologia informației, care practică activități ce corespund prevederilor supra nu fac parte din această categorie de plătitori.

13. *În categoria plătitorilor prevăzută la punctul 1.4 se includ persoanele care exercită independent profesiunea de medic în una dintre formele de organizare a activității profesionale prevăzute de Legea nr. 411/1995 ocrotirii sănătății, care calculează și virează contribuția datorată de angajator conform tarifului de 18% și contribuția individuală de 6% la venitul medicului de familie titular al practicii medicului de familie, determinat în conformitate cu prevederile legislației.*

13.1 În conformitate cu art. 36⁵ al Legii nr. 411/1995 ocrotirii sănătății pentru activitatea profesională, cabinetul individual al medicului de familie și centrul medicilor de familie obțin mijloace financiare în baza contractelor încheiate cu Compania Națională de Asigurări în Medicină pentru acordarea asistenței medicale primare și din alte surse permise de legislație. Din mijloacele obținute pentru activitatea profesională sînt acoperite cheltuielile pentru asigurarea tehnico-materială a activității, locațiune și întreținerea spațiilor, remunerarea personalului angajat, precum și alte cheltuieli suportate în legătură cu activitatea profesională a medicului de familie. Suma rămasă după acoperirea tuturor cheltuielilor menționate constituie venitul medicului de familie titular al practicii.

13.2 După caz, fondatorul cabinetului individual al medicului de familie sau administratorul centrului medicilor de familie cu acceptul fondatorilor acestuia, angajează asistenți medicali și alte categorii de personal, respectiv cabinetul individual al medicului de familie și centrul medicilor de familie au calitatea de angajator. În calitate de angajatori cabinetul individual al medicului de familie sau centrul medicilor de familie - pentru persoanele angajate aplică tariful specificat la pct. 1.1, respectiv, calculează și se virează contribuții de asigurări sociale datorate de angajatori conform tarifului de 18% la fondul de salarizare și la alte recompense și contribuția individuală de 6% din salariul lunar și din celelalte recompense.

14. *În categoria plătitorilor prevăzută la punctul 1.5 se includ persoanele juridice sau fizice înregistrați, în conformitate cu prevederile Legii nr.77/2016 cu privire la parcurile pentru tehnologia informației și actelor normative în vigoare, în Registrul de evidență a rezidenților parcului.*

14.1 Contribuțiile de la rezidenții parcurilor din industria tehnologiei informației aferente angajaților în raport cu veniturile salariale obținute în baza contractelor individuale de muncă și actelor normative ce conțin norme ale dreptului muncii sunt parte componentă a impozitului unic. Venitul lunar asigurat al acestor salariați constituie 60% din cuantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2019. În conformitate cu prevederile Hotărîrii Guvernului nr. 21 din 18.01.2019 privind aprobarea cuantumului salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru

anul 2019, cuantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2019 este aprobat în mărime de 6 975 lei. Astfel, venitul lunar asigurat al salariaților în cauză în anul 2019 constituie suma de 4 185 lei $\{(6\,975 \text{ lei} \times 60\%) / 100\} = 4\,185 \text{ lei}$

14.2 Impozitul unic se declară Serviciului Fiscal de Stat prin Declarația cu privire la impozitul unic (Forma IU17), aprobată prin ordinul Ministerului Finanțelor nr. 135 din 06.11.2017, care ulterior remite pentru informare indicatorii aferenți bugetului asigurărilor sociale de stat în modul reglementat de comun acord Casei Naționale de Asigurări Sociale.

14.3 Încasările de la impozitul unic perceput de la rezidenții parcurilor pentru tehnologia informației se efectuează la bugetul de stat cu defalcarea ulterioară a cotei-părți în mărime de 54,7% la bugetul asigurărilor sociale de stat. Sumele calculate și încasate de la impozitul unic se înregistrează la codul ECO 145161 „Impozit unic perceput de la rezidenții parcurilor pentru tehnologia informației. Impozitului unic, inclusiv încasările aferente acestuia se administrează de Serviciul Fiscal de Stat.

14.4 Rezidenții parcurilor pentru angajații și / sau alte persoane fizice cu care au încheiate contracte civile în vederea executării de lucrări sau prestării de servicii calculează și declară contribuțiile în modul general stabilit. Pentru aceste persoane, angajatorii prenotați aplică tariful specificat la punctul 1.1.

15. *În categoria plătitorilor prevăzută la punctul 1.6 se includ angajatorii din agricultură, care practică în decursul întregului an bugetar exclusiv activitățile stipulate în grupele 01.1–01.6 din Clasificatorul activităților din economia Moldovei, care corespund claselor din intervalul 0111 - 0164. Angajatorii menționați calculează pentru toți angajații contribuția datorată de angajator conform tarifului de 18% la fondul de salarizare și la alte recompense și contribuția individuală de 6% din salariul lunar și din celelalte recompense. Dat fiind faptul, ca din contribuțiile datorate de angajator 6% se compensează de la bugetul de stat, angajatorii în cauză virează la bugetul asigurărilor sociale de stat contribuția datorată de angajator în mărime de 12% și contribuția individuală în mărime de 6%. În cazul în care, angajatorul din agricultură pe parcursul anului 2019 desfășoară și alte activități, acesta pierde dreptul la compensația de 6% de la bugetul de stat și urmează să declare și să vireze integral contribuția datorată de angajator în mărime de 18% pentru întreg anul, respectiv, aplică tariful specificat la pct.1.1. Pentru perioadele anului 2019 pentru care în darea de seamă forma IPC18 în tabelul nr. 3 rândurile „1.4 Angajatorii conform tarifului de 18%” și „1.5 inclusiv din mijloacele angajatorului 12%” au fost completate se efectuează corectarea acestora și contribuțiile datorate de angajator se declară în rândul 1.1¹ tabelul nr. 3 al formei IPC18.*

16. *În cazul în care, plătitorii de contribuții specificați la pct. 1.1- 1.4 și 1.6 au plătite indemnizații pentru incapacitate temporară de muncă a căror sursă de finanțare, potrivit legislației în vigoare, este bugetul asigurărilor sociale de stat, aceștia urmează să vireze la bugetul asigurărilor sociale de stat diferența dintre suma calculată a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii datorată de angajator și suma totală a indemnizațiilor plătite în perioada de gestiune.*

17. *În cazul în care rezidenții parcurilor pentru tehnologia informației au plătite indemnizații pentru incapacitate temporară de muncă salariaților săi, a căror sursă de finanțare, potrivit legislației în vigoare, este bugetul asigurărilor sociale de stat Casa Națională de Asigurări Sociale restituie sumele în cauză la solicitarea rezidentului parcului pentru tehnologia informației. Procedura de restituire este reglementată de*

Regulamentul cu privire la restituirea sumelor indemnizațiilor pentru incapacitate temporară de muncă rezidenților parcurilor pentru tehnologia informației, aprobat prin ordinul CNAS nr. 40-A din 13.03.2018.

III. Particularitățile pentru categoria de plătitori specificată la punctul 1.7 din anexa nr. 1 la Legea nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale

18. *În categoria plătitorilor prevăzută la punctul 1.7 se includ persoanele fizice – întreprinzători individuali, notari, executori judecătorești, avocați, administratorii autorizați, persoane fizice care desfășoară activități independente în domeniul comerțului cu amănuntul, cu excepția comerțului cu mărfuri supuse accizelor, care calculează și virează contribuția individuală de asigurări sociale în conform taxei fixe. În conformitate cu prevederile art. (5) alin. (1) Legii nr. 300/2018 bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2019, contribuția individuală de asigurări sociale de stat obligatorii (taxa fixă anuală) este stabilită în mărime de 9456 lei. Persoanele fizice specificate, care sunt pensionari, persoane cu dizabilități, precum și persoanele care se încadrează în categoriile de plătitori prevăzute la pct.1.1–1.6, se scutesc de plata contribuției stabilite în sumă fixă. Suma lunară a contribuției individuale de asigurări sociale constituie 788 lei. Contribuțiile se achită pentru perioadele de la data înregistrării la organul înregistrării de stat.*

IV. Particularitățile pentru categoria de plătitori specificată la punctul 1.8 din anexa nr. 1 la Legea nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale

19. *În categoria plătitorilor prevăzută la punctul 1.8 se includ titularii patentei de întreprinzător, care virează contribuția individuală de asigurări sociale în conform taxei fixe. În conformitate cu prevederile art. (5) alin. (1) Legii nr. 300/2018 bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2019, contribuția individuală de asigurări sociale de stat obligatorii (taxa fixă anuală) pentru titularii patentei de întreprinzător este stabilită în mărime de 9456 lei. Titularii patentei de întreprinzător, care sunt pensionari, persoane cu dizabilități, precum și persoanele care se încadrează în categoriile de plătitori prevăzute la pct.1.1-1.7, se scutesc de plata contribuției stabilite în sumă fixă.*

20. *Achitarea contribuțiilor se efectuează la momentul solicitării sau prelungirii patentei de întreprinzător pentru întreaga perioadă solicitată de desfășurare a activității în baza patentei de întreprinzător. Contribuția individuală achitată lunar constituie suma de 788 lei.*

21. *În cazul în care titularul patentei de întreprinzător în anul 2018 a achitat contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii conform taxei fixe stabilite în Legea nr. 281 din 15.12.2017 bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2018, inclusiv și pentru perioadele anului 2019, la prelungirea patentei de întreprinzător aceste sume nu se recalculează. Perioadă pentru care persoana fizică a deținut patenta de întreprinzător și, după caz, a achitat contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii, se consideră perioadă asigurată și se include în stagiul de cotizare pentru stabilirea pensiei pentru limită de vîrstă și a ajutorului de deces.*

22. Din sumele obținute de titularii patentei de întreprinzător pentru executarea de lucrări sau prestări servicii conform genurilor de activitate incluse în patenta de întreprinzător, potrivit punctul 36 din anexa nr. 3 la Legea nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale, nu se calculează contribuții de asigurări sociale de stat.

**V. Particularitățile pentru categoria de plătitori
specificată la punctul 1.9 din anexa nr. 1 la Legea nr. 489/1999
privind sistemul public de asigurări sociale**

23. În categoria plătitorilor prevăzută la punctul 1.9 se includ angajatorii din domeniul transportului rutier de persoane în regim de taxi – pentru persoanele angajate prin contract individual de muncă care efectuează transport rutier de persoane în regim de taxi care calculează și virează contribuția individuală de asigurări sociale în conform taxei fixe. În conformitate cu prevederile art. (5) alin. (1) al Legii nr. 300/2018 bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2019, contribuția individuală de asigurări sociale de stat obligatorii (taxa fixă anuală) este stabilită în mărime de 9456 lei. Suma lunară a contribuției individuale de asigurări sociale constituie suma de 788 lei. Pentru celelalte categorii de angajați, angajatorii prenotați aplică tariful specificat la punctul 1.1.

24. În cazul angajării persoanei în calitate de conducător auto ce efectuează transport rutier de persoane în regim taxi pe parcursul lunii, pentru luna în care au fost angajați, contribuția individuală de asigurări sociale se calculează și se achită proporțional zilelor rămase până la finele lunii. Spre exemplu, dacă persoana a fost angajată la data de 15 ianuarie 2019, contribuția calculată pentru luna ianuarie 2019 aferentă acestei persoane va constitui suma de 432.14 lei $\{(788 \text{ lei} / 31 \text{ zile}) * 17 \text{ zile} = 432.14 \text{ lei}\}$.

25. În cazul eliberării din serviciu a angajaților pe parcursul lunii de gestiune, contribuția calculată pentru luna în cauză constituie suma lunară de 788 lei și nu se recalculează, respectiv, contribuția achitată pentru aceștia nu se restituie și nu se trece în contul altor plăți.

26. În cazul în care persoana angajată în calitate de conducător auto ce efectuează transport rutier de persoane în regim taxi cumulează și alte funcții la aceeași entitate sau la altă entitate, în aceste cazuri din salariu și alte recompense obținute de persoană se calculează și se achită contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii în modul general stabilit. În aceste cazuri, contribuțiile în sumă fixă și calculate conform modului general stabilit se vor valorifica la stabilirea pensiei.

**VI. Particularitățile pentru categoria de plătitori
specificată la punctul 1.10 din anexa nr. 1 la Legea nr. 489/1999
privind sistemul public de asigurări sociale**

27. În categoria plătitorilor prevăzută la punctul 1.10 se includ persoanele fizice care exercită activități în calitate de zilieri în temeiul Legii nr.22/2018 privind exercitarea unei activități necalificate cu caracter ocazional desfășurate de zilieri, care virează contribuția individuală de asigurări sociale conform taxei fixe. În conformitate cu prevederile art. 5 alin. (2) al Legii nr. 300/2018 bugetului asigurărilor sociale de

stat pe anul 2019, contribuția individuală de asigurări sociale de stat obligatorii (taxa fixă anuală) pentru zilieri este stabilită în mărime de 2412 lei. Suma lunară a contribuției individuale de asigurări sociale constituie 201 lei. Persoanele specificate virează contribuția individuală de asigurări sociale de stat obligatorii, în bază de contract individual încheiat cu Casa Națională de Asigurări Sociale.

VII. Particularitățile pentru persoanele fizice care se asigură benevol

28. În conformitate cu prevederile art. 6 alin. (1) al Legii nr. 300/2018 bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2019 persoanele fizice, care nu se includ în categoriile de plătitori și de asigurați, specificați în anexa nr. 1 la Legea nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale pot să se asigure pe bază de contract individual încheiat cu Casa Națională de Asigurări Sociale. Contribuția individuală de asigurări sociale (taxa fixă anuală) care urmează să se plătească de persoanele menționate constituie suma de 9456 lei, iar în cazul persoanelor fizice proprietari sau arendași de terenuri agricole care lucrează terenul în mod individual suma de 2412 lei. Contractul prenotat se încheie minim pentru o lună. Sumele contribuțiilor pentru o lună constituie, respectiv, 788 lei și 201 lei.

29. Pe bază de contract individual încheiat cu Casa Națională de Asigurări Sociale persoanele fizice pot să se asigure retroactiv cu începere din anul 1999, iar persoanele fizice proprietari sau arendași de terenuri agricole care prelucrează terenul în mod individual cu începere din anul 2009, plătind pentru fiecare an contribuția de asigurări sociale de stat în mărimea stabilită pentru anul 2019.

30. Persoanele fizice, care se asigură benevol pe bază de contract individual încheiat cu Casa Națională de Asigurări Sociale, achită contribuțiile la momentul încheierii contractului. În cazul rezilierii contractului individual de asigurare socială, contribuțiile de asigurări sociale de stat achitate nu se restituie.

31. Perioada pentru care se încheie contractul menționat reprezintă perioada asigurată și se include în stagiul de cotizare pentru stabilirea pensiei pentru limită de vârstă și a ajutorului de deces.

VIII. Particularitățile declarării contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii

32. *Categoriile de plătitori specificați la punctele 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.6 din anexa nr. 1 la Legea nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale declară contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii utilizând Darea de seamă privind reținerea impozitului pe venit, a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală și a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii calculate (Forma IPC18), aprobată prin ordinul Ministerului Finanțelor nr. 126 din 04.10.2017 și indicatorii aferenți acestora se regăsesc în tabelul nr. 3 al Dării de seamă prenotate.*

33. *Categoria de plătitori specificată la pct. 1.5 din anexa nr. 1 la Legea nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale prezintă Declarația cu privire la impozitul unic (Forma IU17), aprobată prin ordinul Ministerului Finanțelor nr. 135 din*

06.11.2017, și datele privind evidența nominală a persoanelor asigurate se declară în tabelul nr. 3 al *Formei IPC18*.

34. *Categoriile de plătitori specificați la pct. 1.7 din anexa nr. 1 la Legea nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale, în cazul în care nu au persoane angajate, declară contribuțiile individuale de asigurări sociale de stat obligatorii utilizând Darea de seamă privind calcularea contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii și evidența nominală a asiguraților în sistemul public de asigurări sociale (Forma CAS18-AN), aprobată prin ordinul Ministerului Finanțelor nr. 71 din 26.03.2018. În cazul în care plătitorii specificați au persoane angajate, aceștia prezintă Forma IPC18.*

35. *Categoria de plătitori specificați la pct. 1.9 din anexa nr. 1 la Legea nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale prezintă Darea de seamă privind calculul impozitului pe venit, primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală și a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii pentru angajații conducători auto ce efectuează transport rutier de persoane în regim taxi (Forma TAXI18), aprobată prin ordinul Ministerului Finanțelor nr. 154 din 12.09.2018.*

36. Forma IPC18 și forma IU17 se prezintă, lunar, în termen de până la data de 25 a lunii următoare lunii de gestiune. Forma CAS18-AN se prezintă o dată pe an, până la data de 15 ianuarie a anului următor celui de gestiune. Forma TAXI18 se prezintă lunar, până la data de 25 a lunii premergătoare lunii de gestiune. Formele menționate se prezintă Serviciul Fiscal de Stat, pe suport de hârtie sau utilizând metode automatizate de raportare electronică cu aplicarea semnăturii electronice. Indicatorii aferenți bugetului asigurărilor sociale de stat se remit de Serviciul Fiscal de Stat în adresa Casei Naționale de Asigurări Sociale în modul stabilit de comun acord.

37. Angajatorii, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, sînt obligați să prezinte, pe suport de hârtie sau utilizând metode automatizate de raportare electronică cu aplicarea semnăturii digitale, *informația privind stabilirea drepturilor sociale în sistemul public de asigurări sociale (forma DSA19)* la data emiterii ordinului de acordare a concediului de îngrijire a copilului, ordinului de acordare a concediului paternal, ordinului de eliberare din câmpul muncii.

IX. Particularități privind calcularea majorărilor de întârziere

38. În conformitate cu prevederile art. 7 al Legii nr. 300/2018 bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2019, neplata în termen a contribuției de asigurări sociale de stat obligatorii atrage calcularea unei majorări de întârziere de 0,1% din suma datoriei pentru fiecare zi de întârziere, inclusiv pentru ziua de transfer al sumei datorate. Calcularea majorării de întârziere se efectuează de către Casa Națională de Asigurări Sociale lunar, fără emiterea unei decizii speciale.

39. Pentru plătitorii, care au obligația declarării și achitării lunare a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii, majorările de întârziere se calculează de Casa Națională de Asigurări Sociale lunar. În cazul în care plătitorii au obligația declarării contribuțiilor anual (persoanele fizice care desfășoară activități independente în domeniul comerțului cu amănuntul, întreprinzătorii individuali, notarii, avocații, executorii judecătorești, administratorii autorizați – care nu au persoane angajate) și achitării acestora lunar majorările de întârziere se calculează odată pe an pentru

perioada întregului an și lunar pentru restanțele formate la începutul anului 2019 până la achitarea acestora.

40. Pentru angajatorii din agricultură, indiferent de tipul de proprietate și de forma juridică de organizare, majorarea de întârziere pentru neplata în termen a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii calculate pentru anul 2019 se aplică cu începere de la 1 noiembrie 2019, iar pentru restanțele înregistrate la situația de 01.01.2019 se calculează lunar pe parcursul întregului an până la achitarea acestora.

X. Particularități privind eșalonarea stingerii datoriilor majorărilor de întârziere

41. În anul 2019 prevederea privind eșalonarea stingerii datoriilor majorărilor de întârziere se menține. Potrivit art. 8 al Legii nr. 300/2018 bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2019, plătitorii la bugetul asigurărilor sociale de stat care au calculate și neachitate majorări de întârziere (penalități) și nu au datorii la plata contribuțiilor de asigurări sociale de stat și la amenzi pot beneficia, la solicitare, de eșalonarea stingerii datoriilor la majorările de întârziere (penalități) pe parcursul anului bugetar în curs,

42. Modalitatea de aplicare a prevederilor supra se efectuează în conformitate cu Regulamentul cu privire la eșalonarea stingerii datoriilor majorărilor de întârziere (penalităților) față de bugetul asigurărilor sociale de stat, aprobat de Casa Națională de Asigurări Sociale prin ordinul nr. 98-A din 15.05.2015 (Publicat în Monitorul Oficial Nr. 150-159 din 19.06.2015) cu modificările ulterioare.

XI. Termenul și Modul de virare a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii

43. Termenul de virare a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii de către categoriile de plătitori și asigurați specificați la:

43.1 Punctele 1.1-1.7 din anexa nr. 1 la Legea nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale este stabilit – lunar, până la data de 25 a lunii următoare lunii de gestiune. În cazul în care data de 25 este zi de odihnă termenul se transferă pe următoarea zi lucrătoare.

43.2 Punctul 1.8 din anexa nr. 1 la Legea nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale este stabilit la momentul solicitării sau prelungirii patentei.

43.3 Punctul 1.9 din anexa nr. 1 la Legea nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale este stabilit – lunar, până la data de 25 a lunii premergătoare celei de gestiune. În cazul angajării persoanelor fizice în perioada de după data raportării a lunii premergătoare lunii de gestiune și până la sfârșitul perioadei de gestiune, angajatorii sînt obligați să achite contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii până la finele lunii de gestiune, proporțional pentru perioada de până la următoarea raportare și integral pentru luna de gestiune.

43.4 Punctul 1.10 din anexa nr. 1 la Legea nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale este stabilit - lunar, până la data de 25 a lunii următoare lunii de gestiune, pentru lunile în care a exercitat activitate necalificată cu caracter ocazional.

44. În cazul în care data de 25 este zi de odihnă termenul de virare a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii se transferă pe următoarea zi lucrătoare.

45. Contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii se consideră achitate din momentul încasării acestora la contul Ministerului Finanțelor – Trezoreria de Stat.

46. Pentru asigurarea achitării și evidenței plăților la bugetul public național prin sistemul trezorerial al Ministerului Finanțelor în anul 2019, prin ordinul Ministerului Finanțelor nr. 205 din 21.12.2018 s-a aprobat Modul de achitare și evidență a plăților la bugetul public național prin sistemul trezorerial al Ministerului Finanțelor.

47. Plățile ce constituie încasări ale bugetului asigurărilor sociale de stat gestionate de Casa Națională de Asigurări Sociale se virează de categoriile de plătitori specificați în anexa nr. 1 la Legea nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale la clasificările economice specificate în anexa nr. 4 la ordinul prenotat, conform următoarelor date bancare: Beneficiar: MF – Trezoreria de Stat; Codul IBAN: conform Registrului codurilor IBAN; Codul fiscal: 1006601000037; Prestatorul beneficiar: Ministerul Finanțelor – Trezoreria de Stat. Modul de formare a codului IBAN este prezentat la compartimentul 2 al ordinului menționat.

48. Codurile economice de încasări ale bugetului asigurărilor sociale de stat sunt:

48.1 *121100* - Contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii virate de angajatori, la care se virează contribuțiile de angajatorii specificați la punctele 1.1 – 1.4 și 1.6 din anexa nr. 1 la Legea nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale, precum și specificați la punctul 1.7 în cazul în care au persoane angajate.

49. *121200* - Contribuții individuale de asigurări sociale de stat obligatorii virate de angajatori pentru persoanele asigurate, la care se virează contribuțiile de angajatorii specificați la punctele 1.1 – 1.4, 1.6, 1.9 din anexa nr. 1 la Legea nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale, precum și specificați la punctul 1.7 în cazul în care au persoane angajate.

50. *121310* - Contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii, virate de persoanele fizice ce își desfășoară activitate pe cont propriu, la care se virează contribuțiile de persoanele specificate la punctul 1.7 din anexa nr. 1 la Legea nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale în mărimea taxei fixe (fondatorii întreprinderilor individuale, notarii, avocații, executorii judecătorești, administratorii autorizați, persoane fizice care desfășoară activități independente în domeniul comerțului cu amănuntul);

51. *121320* - Contribuții de asigurări sociale de stat virate de persoanele fizice care au încheiat contract individual de asigurare cu Casa Națională de Asigurări Sociale, la care se virează contribuțiile de persoanele fizice ce se asigură benevol și de persoanele fizice ce exercită activități în calitate de zilieri, conform punctului 1.10 din anexa nr. 1 la Legea nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale. .

52. *121330* - Contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii virate de titularii de patentă de întreprinzător, la care se virează contribuțiile de persoanele specificate la punctul 1.8 din anexa nr. 1 la Legea nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale.

53. *121410* - Majorarea de întârziere (penalitatea) calculată pentru neachitarea în termen de către angajatori a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii.

54. *121420* - Majorarea de întârziere (penalitatea) calculată pentru neachitarea în termen a contribuțiilor individuale de asigurări sociale de stat obligatorii.

55. *143150* - Amenzi și sancțiuni contravenționale încasate în bugetul asigurărilor sociale de stat, la care se virează amenzile și sancțiunile contravenționale aplicate de

către subdiviziunile Serviciului Fiscal de Stat pentru contravențiile prevăzute la art.263 alin. (2), 301¹ alin. (3) ale Codului Contravențional.

56. 143430 - Amenzi aferente plăților la bugetul asigurărilor sociale de stat, la care se virează amenzile aplicate de organele abilitate cu funcții de control aferente corectitudinii calculării și virării contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii, respectiv, aplicate de Serviciul Fiscal de Stat.

57. Plățile administrate de Casa Națională de Asigurări Sociale achitate incorect sau în plus se vor trece de la un tip de plată la altul sau se vor restitui la conturile plătitorilor, în baza cererilor plătitorilor depuse la casele teritoriale de asigurări sociale. Procedura de corectare a plăților este stipulată în Regulamentul privind efectuarea corectărilor contribuțiilor de asigurări sociale de stat la BASS, aprobat prin Ordinul CNAS nr.148-A din 03.06. 2014, iar procedura de restituire a sumelor achitate în plus este reglementată în Regulamentul privind restituirea sumelor din bugetul asigurărilor sociale de stat, aprobat prin Ordinul CNAS nr. 288-A din 07.12.2015, cu modificările ulterioare. Regulamentele prenotate sunt publicate pe pagina oficială www.cnas.md compartimentul „Pentru plătitorii de contribuții” subcompartimentul „Regulamente”.

Președinte

Valentina BULIGA